

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของคุณภาพข้อมูลทางบัญชีและคุณลักษณะองค์กรธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงคุณภาพข้อมูลทางบัญชีและคุณลักษณะองค์กรธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัยแบ่งออกได้ดังนี้

๑) เพื่อศึกษาคุณภาพข้อมูลทางบัญชีและคุณลักษณะองค์กรธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๒) เพื่อทดสอบผลกระทบของคุณภาพข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๓) เพื่อทดสอบผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรธุรกิจ ที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็นสองตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่หนึ่ง ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

- ๑) ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- ๒) ข้อมูลลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตอนที่สอง การทดสอบสมมติฐานโดยสถิติอนุมาน

- ๑) ทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น
- ๒) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์
- ๓) ทดสอบสมมติฐานงานวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ

ตอนที่หนึ่ง ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการวิจัยที่นำเสนอในส่วนนี้จะประกอบด้วยลักษณะทั่วไปของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ลักษณะทั่วไปของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะทั่วไปของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวน 249 ราย พบว่าผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นเพศหญิงร้อยละ 52.6 ส่วนที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.4 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 35 ปี – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.3 รองลงมาอายุน้อยกว่า 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.5 ผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 62.7 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าคิดเป็นร้อยละ 68.3 มีประสบการณ์อยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.3 รองลงมา มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.9 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 30,000 – 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.5 ถัดมา มีรายได้มากกว่า 90,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.5 รายได้อยู่ระหว่าง 60,001 – 90,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	118	47.4
หญิง	131	52.6
รวม	249	100.0
อายุ		
น้อยกว่า 35 ปี	71	28.5
35 – 40 ปี	93	37.3
41 – 45 ปี	37	14.9
มากกว่า 45 ปี	48	19.3
รวม	249	100.0
สถานภาพ		
โสด	87	34.9
สมรส	156	62.7
หม้าย/หย่า	6	2.4
รวม	249	100.0

ตารางที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ต่อ)

	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า	170	68.3
สูงกว่าปริญญาตรี	79	31.7
รวม	249	100.0
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	36	14.5
5 – 10 ปี	93	37.3
11 – 15 ปี	43	17.3
มากกว่า 15 ปี	77	30.9
รวม	249	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 30,000 บาท	66	26.5
30,000 – 60,000 บาท	102	41.0
60,001 – 90,000 บาท	25	10.0
มากกว่า 90,000 บาท	56	22.5
รวม	249	100.0

ลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 249 แห่ง พบว่า ประเภทวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่เป็นการบริการ ร้อยละ 36.5 รองลงมาเป็นการผลิต ร้อยละ 32.9 ส่วนที่เหลือเป็นการค้าปลีก ร้อยละ 18.9 และเป็นการค้าส่ง ร้อยละ 11.7 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำเนินงาน น้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 31.3 รองลงมาอยู่ระหว่าง 11- 15 ปี ร้อยละ 30.9 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 50 คน ร้อยละ 63.5 ทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 50 ล้านบาท ร้อยละ 72.7 รายได้รวมต่อปีต่ำกว่า 50 ล้านบาท ร้อยละ 61.0 มีสินทรัพย์รวมต่ำกว่า 50 ล้านบาท ร้อยละ 64.2

ตารางที่ 2 ลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ประเภทธุรกิจ		
การผลิต	82	32.9
การบริการ	91	36.5
การค้าส่ง	29	11.7
การค้าปลีก	47	18.9
รวม	249	100.0
ระยะเวลาดำเนินงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	78	31.3
11 – 15 ปี	77	30.9
16 – 20 ปี	32	12.9
มากกว่า 20 ปี	62	24.9
รวม	249	100.0
จำนวนพนักงาน		
น้อยกว่า 50 คน	158	63.5
50 – 100 คน	35	14.1
101 – 150 คน	14	5.6
มากกว่า 150 คน	42	16.8
รวม	249	100.0
ทุนจดทะเบียน		
ต่ำกว่า 50 ล้านบาท	181	72.7
50 – 100 ล้านบาท	35	14.1
มากกว่า 100 – 200 ล้านบาท	9	3.6
มากกว่า 200 ล้านบาท	24	9.6
รวม	249	100.0

ตารางที่ 2 ลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ต่อ)

	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
รายได้รวมต่อปี		
ต่ำกว่า 50 ล้านบาท	152	61.0
50 – 100 ล้านบาท	46	18.5
มากกว่า 100 – 200 ล้านบาท	15	6.0
มากกว่า 200 ล้านบาท	36	14.5
รวม	249	100.0
สินทรัพย์รวม		
ต่ำกว่า 50 ล้านบาท	160	64.2
50 – 100 ล้านบาท	43	17.3
มากกว่า 100 – 200 ล้านบาท	14	5.6
มากกว่า 200 ล้านบาท	32	12.9
รวม	249	100.0

ตอนที่สอง การทดสอบสมมติฐานโดยสถิติอนุมาน

ผลการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ทำการทดสอบทางสถิติอนุมาน ประกอบด้วย การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในที่นี้คือ แบบสอบถาม การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการทดสอบสมมติฐานงานวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ

ทดสอบความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น

ผลการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น (Validity and Reliability) ของแบบสอบถาม Likert Scale ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดค่าตัวแปร ผู้วิจัยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ทางสถิติแบบ Principal Component Factor Analysis หาค่า Factor loadings ของตัวแปรทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เพื่อสรุปข้อมูลและลดจำนวนตัวแปรจากการใช้เทคนิค Factor Analysis หากมีตัวแปรใดไม่ชัดเจนว่าอยู่ในปัจจัยใด จะใช้การหมุนแกนในลักษณะของ Varimax rotation และใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจจำนวนปัจจัยทางสถิติ โดยใช้ค่า Eigen value ที่สูงกว่า 1 ผู้วิจัยทำการประมวลผลตัวแปรต้นและตัวแปรตามแยกจากกัน ตารางที่ 3 แสดง Factor loadings พบว่าทุกตัวแปร มีค่าสูงกว่า 0.4 แสดงว่าเครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้มีความเที่ยงตรง ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1994)

ที่ได้เสนอว่าการทดสอบค่า Factor loadings เกินกว่า 0.4 เป็นค่าที่ยอมรับได้ว่า เครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยมีความเที่ยงตรง

จากนั้นทำการทดสอบค่า Cronbach's Alpha Reliability Coefficient เพื่อวัด Internal Consistency Reliability ตารางที่ 3 แสดงค่า Cronbach's Alpha Coefficient พบว่าทุกตัวแปร มีค่าสูงกว่า 0.7 โดยอยู่ระหว่าง 0.794 – 0.854 แสดงว่าเครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้มีความเชื่อมั่น ในการวิจัยนี้ยังได้ทำการทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรอิสระ Multicollinearity โดยการวิเคราะห์ค่าสถิติ Variance Inflation Factor (VIF) ที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3 พบว่าค่า VIF อยู่ระหว่าง 2.085 – 3.627 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระไม่ถึงขั้นก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity เมื่อค่า VIF ของตัวแปรอิสระน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้นตัวแปรเหล่านี้จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปทำการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยต่อไป

ตารางที่ 3 ค่า Factor loadings ค่า Cronbach's Alpha Coefficient และค่า VIF

ตัวแปร	Factor loading	Cronbach's Alpha Coefficient	VIF
คุณภาพข้อมูลทางบัญชี:			
ความเข้าใจได้	0.772 – 0.831	0.820	2.224
ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	0.778 – 0.794	0.794	2.560
ความเชื่อถือได้	0.728 – 0.806	0.836	3.387
การเปรียบเทียบกันได้	0.754 – 0.870	0.803	2.509
ลักษณะองค์กรธุรกิจ:			
นโยบายองค์กร	0.761 – 0.858	0.854	2.085
โครงสร้างองค์กร	0.778 – 0.804	0.794	3.521
วัฒนธรรมองค์กร	0.721 – 0.807	0.843	3.627
ประสิทธิภาพการตัดสินใจ	0.757 – 0.816	0.844	-

ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร และตัวแปรตาม 1 ตัวแปร ตัวแปรตามคือ ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร ตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรอิสระตัวที่หนึ่งคือ คุณภาพข้อมูลทางบัญชี โดยพิจารณาตามลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน 4 ประการ ประกอบด้วย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ ตัวแปรอิสระตัวที่สองคือ ลักษณะองค์กรธุรกิจ โดยพิจารณาตามลักษณะ

องค์การธุรกิจ 3 ประการ ประกอบด้วย นโยบายองค์กร โครงสร้างองค์กรและวัฒนธรรมองค์กร ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงไว้ในตารางที่ 4 พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.524 – 0.766 ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

	UN	RV	RL	COM	ILL	ORC	CUL	EFF
คุณภาพข้อมูลทางบัญชี:								
UN ความเข้าใจได้		.669 ***	.689 ***	.608 ***	.493 ***	.568 ***	.558 ***	.524 **
RV ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ			.708 ***	.663 ***	.544 ***	.633 ***	.615 ***	.643 **
RL ความเชื่อถือได้				.729 ***	.592 ***	.711 ***	.661 ***	.639 **
COM การเปรียบเทียบกันได้					.513 ***	.633 ***	.631 ***	.642 **
ลักษณะองค์การธุรกิจ:								
ILL นโยบายองค์กร						.633 ***	.693 ***	.637 **
ORC โครงสร้างองค์กร							.810 ***	.766 **
CUL วัฒนธรรมองค์กร								.766 **
EFF ประสิทธิภาพการตัดสินใจ								

*p<.10, **p<.05, ***p<.01,

ทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทดสอบสมมติฐานงานวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ ตารางที่ 5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สมการถดถอยเชิงพหุ สำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้า ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยปรากฏดังนี้

สมมติฐานการวิจัย H1 เป็นการทดสอบผลกระทบของคุณภาพข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยพิจารณาแยกมิติของคุณภาพข้อมูลทางบัญชี ตามลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน 4 ประการ ประกอบด้วย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้และการเปรียบเทียบกันได้ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย H1 พบว่ายอมรับสมมติฐานการวิจัย H1b และ H1d แสดงว่าคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านการเปรียบเทียบกันได้ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H1a และ H1c แสดงว่าคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเข้าใจได้ และคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเชื่อถือได้ ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร

สมมติฐานการวิจัย H2 เป็นการทดสอบผลกระทบของลักษณะองค์กรธุรกิจที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยพิจารณาแยกมิติตามลักษณะองค์กรธุรกิจ 3 ประการ ประกอบด้วย นโยบายองค์กร โครงสร้างองค์กร และวัฒนธรรมองค์กร ผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย H2 พบว่ายอมรับสมมติฐานการวิจัย H2 ทั้ง 3 สมมติฐานได้แก่ H2a, H2b และ H2c แสดงว่าลักษณะองค์กรธุรกิจตามนโยบายองค์กร ลักษณะองค์กรธุรกิจตามโครงสร้างองค์กร และลักษณะองค์กรธุรกิจตามวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สมการถดถอยเชิงพหุ

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม			
	ประสิทธิภาพการตัดสินใจ			
คุณภาพข้อมูลทางบัญชี:				
UN ความเข้าใจได้	-0.048	(0.54)	H1a	Not supported
RV ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	0.161***	(0.58)	H1b	Supported
RL ความเชื่อถือได้	-0.031	(0.66)	H1c	Not supported
COM การเปรียบเทียบกันได้	0.148**	(0.57)	H1d	Supported
ลักษณะองค์กรธุรกิจ:				
ILL นโยบายองค์กร	0.120**	(0.52)	H2a	Supported
ORC โครงสร้างองค์กร	0.314***	(0.68)	H2b	Supported
CUL วัฒนธรรมองค์กร	0.264***	(0.69)	H2c	Supported
Adjusted R ²	0.678			

*p<.10, **p<.05, ***p<.01, ^a Beta coefficients with standard errors in parenthesis.